

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KOZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 2 frt 60 kr.
Félévre 1 „ 30 „
Negyedévre — 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Dessewffy Dénes.

A véletlen hozta magával, hogy a „*Független Ujság*“ jelen számában, melyben a népszabadság kivívásának félszázados évfordulójának ünnepeiről számolunk be, egyttal elsiratjuk a szabadságharcz egyik legvitézebb katonáját, *Dessewffy* Dénest, a ki a mult hetekben hunyt el Budapesten 70 éves korában.

A nagy idők tanui, az elaggott honvédek csodás dolgokat beszélnek *Dessewffy* Dénes hőstetteiről. Alig volt husz éves, mikor kitört a forradalom s ő mint a Nádor-huszárok hadnagya átszökött a határon legényességével együtt, ezer veszedelemmel küzdve s a hazavédelmének szolgálatába állott.

A szomorú kimeneteli világoi fegyverletétel után Haynau kötél általi halálra ítélte; az ítélet végrehajtása előtt a sulyos sebektől borított hős Erdélybe, innen pedig külföldre menekült. *Dessewffy* elég fiatal volt még arra, hogy tanuljon, be is iratkozott a heidelbergi egyetemre, majd pedig később Genfben virágzó óragyárat alapított s itt is nősült meg, feleségül vevén a nagy Napoleon egyik vitéz tábornokának unokáját.

A száműzetés egész ideje alatt tevékeny részt vett az emigráció munkájában és gyakran vett részt kényes politikai megbizásokban.

1866-ban Klapkával és Bismarck herczeggel is tárgyalt, folyton remélvén a leigázott magyar nemzet ujéletre virradását. Ugyanez évben a fel-

vidéken próbálta a talajt előkészíteni a felkelésre, közbejött azonban a nemzet és királya közötti kiegyezés s az örömmámorban uszó magyar nemzettel szemben hiába való volt ezután *Dessewffy* és társainak minden erő kifejtése.

A kiegyezés után *Dessewffy* Dénes egészen félrevonult és családjának élt. Egyik fia, Árpád, egy évtizeddel ezelőtt párbajban esett el, fiatalabb fia, *Dessewffy* Arisztid, a magyar képviselőház háznagyi hivatalának derék titkára, kit tavaly mutatunk be éppen e helyen olvasóinknak s kit mint az agrárius törekvések buzgó istápolóját és az Országos Kölcsönös Biztosító Szövetkezet egyik vezéremberét, a földműves és kisiparos népesség őszinte jó barátját tanultunk ismerni és szeretni.

Az egykor vitéz Nádor-huszárt, az agg *Dessewffy* Dénest a mult évben vadászat közben egy keresztes vipera marta meg s innen származott baja, mely a mult évben sirba döntötte.

A szabadságharcz idejéből való emlékiratait *Arisztid* fia örzi, mert az elhunyt vitéz katona azok közzétételét egyelőre eltiltotta.

Dessewffy Dénes nem érthette meg a szabadságharcz félszázados ünnepét, de a honfoglalás bizonyára meg fog emlékezni a szabadságharcz legvitézebb katonájáról s hálásan teszi rá frissen hantolt sirjára a babérkoszorút.

Dessewffy Dénes.

Három időszak a történelemből.

1848 előtt.

Az ország egyik része a nemesi rendből állott.

Tisztviselőket és követeket csupán a nemesi rend választhatott, hivatalt csak ő viselhetett, nemesi vagyont csak ő szerezhette. Minden kiváltság a nemes emberé volt. Katonát nem adott, közterheket nem viselt, nem adózott, utat nem töltött.

Az ország lakosságának másik része jobbágyokból és iparosokból állott. Ezek fehér rab-szolgák voltak. A terheket csak ezek viselték, de jogaik nem voltak. Adták a katonát, fizették az adót, teljesítették a közmunkákat. Súlyos kötelességek előnyök nélkül, jogvédelem nélkül: ez volt az ő sorsuk.

Ilyen volt a rendi ország 1848 előtt.

1848-ban.

A kiváltságok s az elnyomottság egy varáz-
űtésre megszűnt. A nemesi rend saját jó szán-
dékából kimondotta, hogy a jobbágy is választ
követet; kimondotta a közös teherviselést; eltö-
rölte a robotot és a dézsmát, megszüntette a
papi tizedet; polgári jogokkal ruházta fel a nem
nemes osztályt, egyenlővé tette a törvény előtt
a haza minden polgárát, annak az elvnek az
alapján, hogy a ki hordozza a haza terheit, ré-
szesüljön is annak jótéteményeiben.

A jobbágyság tehát nyert politikai jogot,
egyenlőséget a jogélvezetben, a teherviselésben
és az igazságszolgáltatásban. Egyenlővé levénk
valamennyien a törvény betűi szerint.

Ezek a törvények, a melyek az emberi sza-
badság legszebb törvényei voltak, 1848 márczius
15-én születtek meg.

1898-ban.

Az ország ismét rendi, csak hogy most már
nem a nemes emberek, hanem a pénzemberek
rendje uralkodik. Ezeké a kiváltság és a hata-
lom. Rangot, méltóságot szerezhetnek be, ked-
vezményeket élveznek. Megyei és országos hiva-
talokat ma már tulajdonképpen csak ők vagy
pártfogoltjaik tölthetnek be, képviselőket ők vá-
lasztanak, az adó alul kibujnak.

Vannak jobbágyok is, csak hogy ezeket most
nem ilyen néven ismerjük. Jobbágy a föld mun-
kása és a kisiparos. Ezek viselik a legnagyobb
terhet s ezek élvezik a legkevesebb kiváltságot.
Az ország szükségleteit ők állítják elő, a leg-
nehezebb munkát ők végzik, a legtöbb adót ők
fizetik, a legtöbb katonát ők adják. Mégis az ő
érdekük nyom legkevesebbet a latban. Ellenben
politikai joguk csak névleges, mert pénz beszél

a választói urna előtt, pénz beszél a jogvéde-
lem terén, összeköttetés és befolyás dönt az
igazságszolgáltatás terén is. 1848 előtt még meg-
volt valahogy a jobbágy. Családját nyomorban
nem látta, ő maga nem szenvedett szükségletet.
Földesura uralkodott fölötte, de uralkodójában
egyszersmint igazságos védőjét s biztos kenyér-
adóját tudta. S szerette őt igazságtalan kivált-
ságai daczára is.

Ma egyenlőek vagyunk törvény szerint s ime
az az ember, a ki csak ötven évvel ezelőtt rázta
le kezeiről a jobbágyság bilincseit, most, a jog-
egyenlőség korszakában fellázad elhagyatottságá-
nak, nyomorultságának s elégedetlenségének ér-
zetében.

*

Nemzetünk nagy martirjai, kik ötven évvel
ezelőtt véreket ontottatok, hogy megszülessék
a szabadság, egyenlőség és testvériség! Itt állunk
sirotok előtt egy félszázad multán. És csak
foszlányokat tudunk nektek felmutatni szabad-
ságunk vérről kivivott vívmányaiból. A mi korunk
volt az, a mely a legszentebb jogot, a melyet
nekünk adtatok, áruba bocsátotta, a mi korunk
emelt oltárt a pénznek. Mi voltunk azok, a kik
nem tudtunk élni szabadságunkkal, el hagytuk
azt szedegetni magunktól, hol közönyből, hol
haszonérdekből. Mi vagyunk azok, a kik elége-
detlenségünkben egymást rontjuk s a mi fiaink
intéznek támadást azok ellen, kiknek emberi
jogainkat köszönhetik, mert a sok hazugság kö-
zött azt sem tudják már, hol keressék az igaz-
ságot. A mi hibáinkon mult, hogy azok az esz-
mék, melyekért küzdöttetek, nem ölthettek testet.

A nemzet fiainak legnagyobb része érdem-
telen emléketekhez, adjatok tehát erőt ennek a
nemzetnek, hogy jövőben a szabadság jogait, a
szabadsággal járó kötelességek hiv teljesítése árán
ujra kivihassa és kiérdemelhesse!

Országgyűlés.

Mult héten a képviselőház a két utolsó tárcza:
a *harcvédelmi* és *pénzügyi* tárczák költségvetésének
tárgyalásával foglalkozott s rövid lapos viták után
mindkettőt el is fogadta. Az összes üléseken neve-
zetesebb mozzanat a pénzügyminiszternek az a ki-
jelentése volt, hogy az egyholdas kisgazdáknak a
földadó alul való mentesítésével foglalkozik. A kor-
mány is kezdi tehát már belátni, hogy a jelenlegi
adópolitika terheit nem bírja viselni a kisember s
az általános nyomoruság példáján tanulva, segíteni
is akar valamit a törpe birtokon, de ez még nem
elegendő, mert a 10—20 holdas, sőt a nagyobb
gazdák is aránytalanul meg vannak terhelve, ezen
a tarthatatlan állapoton tehát csakis a földadó le-
szállításával lehetne segíteni. Sajnos, ennek teljesi-
tése elől a kormány most is ridegen elzárkózik.

Az ülések részletes lefolyása a következő volt:

A honvédelmi tárcza tárgyalása alig harmincz perczet vett igénybe. A tárgyalás mindössze annyiból állott, hogy miután *Szerb György* előadó ismertette a költségvetést, **Major Ferencz** felállotts figyelmeztette a minisztert, hogy a katonákat vallás erkölcsi irányban kellene nevelni s az egészségügyi dolgokba is be kellene avatni. Erre **Fejerváry Géza** báró honvédelmi miniszter azzal felelt meg, hogy „mi nem kapuczinusokat, hanem katonákat nevelünk.” Több felszólalás nem is történt. A Ház sietett elfogadni a költségvetést. S így a mi tüzéség és tábornokok nélkül való, tehát béna és fejletlen honvédségünk ügyét egy esztendőre megint félretették.

Ezután a sorrendben utolsó tárczának, a **pénzügyi** tárczának költségvetésére került a sor. Rögtön a vita elején **Polónyi Géza** azt kívánta, hogy a Magyarországon tanyázó külföldi s különösen amerikai *biztosító társulatokat*, a melyek óriási üzleteket csinálnak, kötelezzék arra, hogy biztosítéki és díjtartaléki összegeiket magyar állampapírosokban helyezék el s ez a magyar kormány ellenőrzése alatt álljon.

Major Ferencz a közgazdasági súlyedéstről beszél, melyet a liberális kormány harmincz éves rabló gazdasága teremtett meg. Két határozati javaslatot terjesztett be, először hogy utasítsa a Ház a kormányt, hogy a *földadó* behozatala iránt még a jelen ülés alkalmán a Ház elé törvényjavaslatot. Másodsor, hogy tekintve azt a súlyos válságot, a melyben a mezőgazdaság évek óta tengődik, tekintve továbbá azt a körülményt, hogy a velünk vámközösségben levő Ausztriában a múlt évben a földadót két és fél millióval leszállították és így a magyar mezőgazdaság nyilvánvaló hátrányban van Ausztria mezőgazdaságával szemben: utasítsa a Ház a kormányt, hogy a *földadónak* megfelelő *lejebb szállítása* iránt még a jelen ülés alkalmán a Ház elé törvényjavaslatot. A Ház természetesen mint eddig mindég, úgy most is elvetette ezt a javaslatot.

Lukács László pénzügyminiszter *Polónyinak* felelve kijelenti, hogy szándékozik olyan törvényjavaslatot benyújtani, hogy a biztosító-társaságok tartalékai magyar papírokon helyeztessenek el. Az első osztályú kereseti adó módosításának szükségességét elismeri, de a földadó leszállításáról nem lehet szó, legfeljebb arról, hogy az egyholdas gazdák ne fizessenek földadót. A *szövetkezeti törvény* betervezésére újból ígéretet tesz, oda törekszik, hogy a *fogyasztási adókat* lassanként termelési adókká alakítsa át.

Kossuth Ferencz Inditványt nyújtott be, hogy a képviselőház az olasz parlamentet, az olasz alkotmány félszázados évfordulója alkalmából üdvözlje, *Bánffy* báró beszéde után azonban a többség ezt az inditványt nem fogadja el.

Mócsy Antal a nagy adóterhek leszállítására kéri a minisztert.

Pichler Győző az osztálysorsjáték ellen szólal fel, a mely szerinte 8 millió forinttal károsítja meg a közönséget, *Lukács* miniszter azonban védelmére kelt az osztálysorsjátéknak.

Márczius ötödikén **Dániel Gábor** meginterpellálta a belügyminisztert a *Szalavszky* főispán ügyében, a kiről — mint már megirtuk — becsületbe vágó dolgok kerültek nyilvánosságra. Megkérdezték a minisztert, méltónak tartja-e *Szalavszkyt* a főispáni

méltóságra, vagy nem. Az ellenzék nem akart belemenni, hogy a Ház, a miniszter egyszerű nyilatkozatával üsse el ezt a furcsa dolgot is, mint sok más, de a többség mégis csak tudomásul vette a belügyminiszternek azt a válaszát, hogy *Szalavszky* igenis méltó a főispáni állásra. Így hát a kormánynak megint sikerült a szokott módon kireparálni egy kis hibáskát.

Több jelentéktelenebb felszólalás után a Ház a pénzügyi tárcza költségvetését is elfogadta. Legközelebb az u. n. appropriáczió, vagyis a bizalmi vitára kerül a sor, melyben arról lesz szó, hogy a megszavazott állami költségvetés végrehajtásával megbízzák-e a kormányt vagy sem.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Márczius 15 — vagy április 11? Lapunk mult számában ismertettük azt a törvényjavaslatot, mely a 48-iki törvények szentesítésének napját: április 11-két teszi meg nemzeti ünnepnek, a törvények születésének ideje: márczius 15 helyet. A kormány tehát itt is ellentétbe helyezkedik a nemzeti érzülettel. Kifejezést adott ennek az igazságügyi bizottság értekezlete alkalmából *Barabás Béla* is. A magyar népnek — ugymond — van már egy ünneplő napja s helytelen ezzel egy másik hivatalos ünnepet szembe állítani. Akár mi volt az akkori márcz. 15 e, e nap megünneplésében tisztelnünk kell az összes akkori eseményeket és eredményeit. Az ápril 11-iki ünnep kétfelé osztja a nemzetet; márcz. 15-ét mindig megfogják ünnepelni s vajjon helyes-e még egy ünnepet rendezni, a mely tisztán a hivatalos körök ünnepe lesz. A törvényjavaslatot általánosságban elfogadja s üdvözli s nem az ünnep, *csakis a nap ellen tesz kifogást*. A nemzet odaadással vesz részt az uralkodóház minden örömeiben s bánatában; óhajtáná, hogy az uralkodóház is részt vegyen a nemzet örömeiben és bánatában s csak egységes ünnep legyen, a melynek élén álljon a király s a melyben részt vegyen a nemzet minden tagja. *Győry Elek* utal arra, hogy 1848 márczius havában már megtörtént a jobbagyság eltörlése, a sajtószabadság kihirdetése s a király már kijelentette, hogy a fölíratban foglaltakhoz hozzájárul. Ezek fontosabb dolgok voltak, mint a törvények összegyűjtésének napja. A nemzet lelke nyilatkozott meg a mellett, hogy márcz. 15-ike nemzeti ünnep legyen. Nem a betűt ünnepeljük, hanem azt a szellemet s azt a lelkes megnyilatkozást, mely márcz. 15-ikén történt. E szempontból nem helyesli a közoktatási miniszternek az iskolákhoz intézett rendeletét, hogy április 11-ikét ünnepeljék meg. A törvénybe mindenesetre bele kellene ígatni nézete szerint a nemzet hálájának kifejezését ama férfiak iránt, a kik az első felelős miniszteriumot alkották. Helyesli, hogy a kormány javaslatot nyújtott be, de azt nem helye-

selheti, hogy a hivatalos ünnepet ellentétbe akarják helyezni a nemzetnek 1860 óta. Megnyilatkozott érzéseivel. Részünkről nem csodáljuk, ha a kormány ebben a pontban sem érez együtt a nemzettel. Hiszen sohasem érzett vele együtt, megakadályozni azonban a nemzetet abban, hogy bármiféle tekintetből is *ne* márczius 15-ikét ünnepelje, semminő miniszteri rendelet vagy törvény nem fogja. Az ország minden részében kegyelettel ülik meg ezt az *igazi* napot s az bizonyítja legjobban, mennyire kevés köze van a Bánffy-féle törvényeknek a nemzet érületéhez.

Kormányválság Ausztriában. *Gautsch* osztrák miniszterelnök beadta lemondását s a király elfogadta azt. Az új kabinet alakításával *Thun-Hohenstein* grófot bizta meg. A *Gautsch*-miniszterium bukásának két oka is van. Az egyik az, hogy a felizgult nemzetiségeket nem bírta lecsendesíteni s bár a Bádeni által kiadott hirhadt eseh nyelvrendeletet módosította, ez még nem elégitette ki Ausztria széthuzó nációit s nem volt rá remény, hogy a parlament sikerrel folytathassa munkásságát. De a főök mégis az volt, hogy a kiegyezés kérdésében nem tudott Bánffyyékkal zöld ágra jutni, azaz nem tudta kivinni, hogy a mi kormányunk az osztrákok tulságos kvótakövetelésének eleget tegyen. Most tehát erélyesebb embert tettek meg miniszterelnöknek, a ki odahaza is rendet csináljon s tőlünk magasabb kvótát tudjon kivásalni. Kérdés, sikerül-e ez neki? Ha *Thun* grófnak sem sikerül rendet csinálni és jó kiegyezést kötni, akkor vagy ő bukik meg vagy Bánffy bukik meg, szóval — úgy látszik — kormányválság lesz mindaddig, míg két olyan legény nem kerül össze, a kik a 67-iki kiegyezés sülyedni kezdő, rozoga alkotmányát közös erővel megbirják menteni. Mi nem hisszük e körülmények között, hogy a kiegyezést májusig alkotmányos uton, annak rendje s módja szerint meg lehessen ujitani. Ez esetben törvény szerint külön kellene szakadnunk Ausztriától, de sajnos, ennek bekövetkezésében nem bízhatunk. Valószínűbb az, hogy ha minden szakad, a kiegyezési törvényeket fogják megváltoztatni, mert bármennyire rugdalózik is Ausztria, mégis csak szüksége van a mi barátságunkra, a kik elég együgyűek vagyunk arra, hogy e barátság kedvéért óriási áldozatokat hozzunk.

Külföld.

Az olasz szabadság ünnepe. Mult héten ünnepelte Olaszország népe az alkotmány kikiáltásának 50-ik évfordulóját. A velünk szövetséges nemzet szivből, lélekből ülte meg a szabadság megszületésének ezt a reá nézve emlékezetes időszakát. Egymást érték a fényes ünnepélyek, melyeknek főalakja *Umberto*, a népszerű olasz király volt, kinek elődje: Karlo Albert alkotmányt szerzett népének. A király beszédet mondott az olasz szabadságharezt történetéről, bámulattal s elragadtatással emlékezett meg azokról a hősookról, kik a nagy küzdelemben a nemzetet vezették és föltárta azt a tanuságot, hogy csak szabad nép lehet boldog. A lelkes nép királyjának szájából hallotta az üdvözlő szavakat: Éljen a szabadság! Olyan ünneplése ez a szabadság megszületésének, a melyre a magyar sziv sóhajtvá gondol.

MI UJSÁG?

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük február hó végével lejárt, és a kiknek a 9-ik számban póstautalványt mellékelünk, felkérjük, hogy ezen utalvány felhasználásával előfizetésüket megújítani sziveskedjenek, annál is inkább, mert ez az utolsó szám, a melyet ezen t. előfizetőink kapnak.

A beteg Stefániáról. Bécsből ujabban megnyugtatóbb híreket veszünk. A nagy beteg állapotában némi javulás állott be, bár az orvosok véleménye az, hogy a tüdő- és mellhártyagyulladás sokáig ágyhoz fogja szögezni a magyar nemzet előtt kedves és szeretett özvegyét boldogult Rudolf trónörökösnek.

Emlékeztető az 1848 49-iki napokra. 1848 márczius 13. Bécsben kitör a forradalom, kirendelt katonaság lövöldözi a népet, mely torlaszok mögül védi magát.

1848 márczius 14. A népgyűlés elfogadja a 12. pontot, s elhatározza a király elé terjeszteni.

1848 márczius 15. A nép cenzori megkérdezés nélkül kinyomatja a 12. pontot, Petőfi nemzeti daját, és az államfogyokat kiszabadítja.

1848 márczius 16. István nádor átnyújtja V. Ferdinándnak a karok és rendek feliratát.

1849 márczius 17. Bem apó megveri Vöröstoronynál az oroszokat, elvéve tőlük sok ágyut és lövészert.

1849 márczius 18. István kir. herczeg, Magyarország helytartója V. Ferdinánd megbízásából kinevezi Batthyány Lajos grófot miniszterelnökké.

A népszabadság ünnepe. Az 1848. márczius 15-ikének idén való megünneplése sokkal fényesebb, magasztosabb lesz, mint azelőtt való években volt. Most van ugyanis félszáz esztendeje, hogy a magyar főváros föllekesült polgársága a hazafias ifjúsággal Petőfivel, Jókaiival, Irinyi és másokkal élén szabaddá tette a sajtót s 12 pontban proklamálta a szabadságot, egyenlőséget és testvériséget. A népakarat megnyilvánulása oly imponáló mértékben nyilatkozott meg, mely előtt az országgyűlés és a bécsi udvar sem zárkozott el. E nagy napok félszázados évfordulóját ünnepli ma az egész Magyarország. A budapesti ünnepélyeknek nagy fényt kölcsönöz az a körülmény, hogy a 48-iki márcziusi ifjúság egyik ma is élő nagy alakja, a koszorus regényíró *Jókai* fog ünnepi beszédet tartani.

Ünneplő vidék. A magyar sajtószabadság kivívásának ötvenéves évfordulóját, márczius 15-ikét az ország minden részében nagy ünnepélyekkel teszik emlékezetessé. Városok, községek, egyletek, társulatok egymással vetélkednek az ünneplés méltó fényes megülésében. Eddig a következő városok és községek készülődő ünnepeiről vettük hirt: Arad, Szolnok, Csaba, Soponya, Óbecse, Győr, Kiskér,

Duna-Vecse, Makó, Félegyháza, Czegléd, Mindszent, Bihar, Torda, Veszprém, Balmaz, Ujváros, Szeged, Szentés, Nagy-Körös, Szalonta, Szegvár, Kis-Hegyes.

Kirabolt postás. Nagy-Idáról a legközelebb eső vasutállomásig egy gyalogposta közvetíti a levelezést. A postaküldőnczöt a minap egy Ladányi Pista nevű foglalkozás nélküli gépész az országuton letépette s a csomagokat és pénzes zsákot tőle elszedve, futásnak eredt. A falusi bíró és jegyző azonban lovaslegényeket küldtek a rabló után, ki ekként kézre és egyuttal a csendőrség markába került.

Gyáregés Ujpesten. A főváros közelében levő, városnak is beillő nagyterjedelmű Ujpest községben a mult hétfőn virradóra porig leégett egy nagy gyár, a Löwy testvéreké. A kár meghaladja a millió forintot.

Kivándorlás Torontálból. Bánátból az utóbbi időkben megdöbentő nagy számban vándorol ki a nép Amerikába. Mint hírét vesszük, a mult héten Szécsány községből 32 tagból álló négy család indult utnak az ujjvilágba.

Oláh papok erőszakoskodása. A minap elhunyt Vinez Gyula volt ugoesamegyei főispánnak, mint görög katolikusként ruthén papok magyar nyelvű szertartással akarták a végső istentiszteletet megadni. Ámde az oláh pópák megakadályozták őket ebben és oly erőszakoskodást vittek végbe, hogy végre is a ruthének engedni voltak kénytelenek s megesett a dolog, hogy egy magyar főispán temetését nemzetiségi tüntetésre használta fel néhány dühös oláh.

György király szól a néphez. Szokatlan dolog, hogy királyok erkélyről beszédet intézzenek a néphez, de hát Görögországban nincsenek furesaságok. György király, miután népszerűtlen lett s kikerülte a gyilkos golyót, beszédet mondott a minap a népnek. A metropoliai templomban a városi képviselőtestület rendeletére „Te Deum“ volt, a melyen nagy közönség volt jelen. Az egyházi szertartás után a polgármester és a különböző egyesületek elnökeinek vezetése alatt egy igen nagy menet a palota elé vonult, hogy a királyt üdvözölje. György király megjelent az erkélyen és beszédet intézett a tömeghez s megköszönte a népnek a királysághoz való szeretét. Itt írjuk meg, hogy a görög királyi család ma délután tette le a fogadalmi kápolna alapkövét, a melyet a faleroni uton azon a helyen emelnek, a hol a merénylet történt. Az ünnepen nagy néptömeg vett részt. A királyi családot, de főképp a királyt lelkes óvációban részesítették.

Orvosok sztrájkja. A lugosi kerületi betegsegélyző pénztár két központi orvosának évi fizetését 500-ról 300 frtra szállította le, a mire az illető orvosok lemondtak állásukról. Az összes lugosi orvosok azonosították velük magukat s nyilatkozatban kötelezték magukat arra, hogy ezt az orvosi állás tekintélyét sértő eljárást megtorlandók ez állásokat egyikük sem fogadja el.

Nincs többé szocializmus! („Egy elárult titok“.) Szabolesmegyében a szocialisták egyszerre elhallgattak. Miért hallgattak el a szocialisták? kérde kíváncsian a szives olvasó. Hát a titoknak az a kulesa, hogy megjelent a Karikás bácsi könyve, s a szabolesiak annyira bele merültek a könyv olvasásába, hogy meglepedeztek a tulajdon bajaikról is. Ilyen forma feledékenységnek tulajdonítható az is, hogy még mindég vannak egyesek, a kik meglepedeztek a Karikás bácsi könyvéért járó 35 kr. beküldéséről. Kéri őket szépen a nagy amerikai utazó, hogy kötelességüknek mielőbb tegyenek eleget, mert *ismét hosszú utra készül s ez okból nagy szüksége van a kint levő rézköltségekre.*

Agyonlőtt csendőrőrmester. A paksi határban, már régóta tapasztalták, hogy a vadorzók pusztítják a vadakat. E hónap 1-én a paksi csendőrségből estefelé Arany csendőrőrmester másodmagával kiment lesre, de vesztére, mert alig haladt száz lépést a megtekintésre szánt erdőszélen, egy orvvadász golyója leterítette. A gyilkos orvvadászt nyomozzák.

Megint pénzhamisító banda. Egy krassó-szörényi mezővárosban, Birkisen, a napokban egy nyolcz tagu pénzhamisító bandát fedezett fel a szegedi kerületi csendőrség. A banda tagjai krassó-szörény-megyei és hunyadmegyei parasztok voltak; a gyár Bakamező községben volt fölállítva. A pénzhamisító vállalat alaptőkáját oly módon szereztek be, hogy több hunyadmegyei paraszttól a czél megnevezésével pénzt százszorososan fogják visszafizetni. A parasztok ráálltak, hanem aztán később nem győztek várni, a míg a kinesek megjönnek. Panaszt tettek a járásbiróságnál és annak elrendelt vizsgálatára Zsok József csendőrőrmesternek sikerült a pénzhamisító banda leleplezésére rájönni Bakamezőn. A házkutatás alkalmával 200 drb. hamisított koronást, huszfillérest, egy forintost és körülbelül 20 kilogramm nyers anyagot találtak. A nyomozást folytatják.

Tömeges kivándorlás Amerikába. Eperjesről azt az elszomorító hírt kapjuk, hogy a város lakossága rohamosan fogy, mert tömegesen vándorolnak ki Amerikába. A tótok a rendőrséget is kijátszák, mert vasuti jegyüket csak egy galicziai faluig váltják meg, ideküldetik maguk után a pénzt is és innen mennek tovább Hamburgba. A városnak ezélt tiz évvel még 12 ezer lakosa volt s most már nincs több 10,000-nél.

Vérrel pecsételt szeretet. Békés-Csabán a napokban Faragó Károly odavaló legény mulatozás közben összeveszett a vetélytársával, Piatkó Jánossal, a kit késével üldözőbe vett. Piatkó az utazóra menekült s ott levő édesanyja, hogy fiát megvédelmezze, Faragó elé vetette magát. Vesztére tette, mert az elvetemült ember a gyermekét védő öreg asszonynak testébe szurta a kést. Piatkó János megmenekült, édesanyja azonban a halállal vívódik.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Mire ügyeljünk a luczerna- és lóheremag vételénél.

I.

Arankás luczerna és lóhere.

A luczerna és lóheremagvak eladásánál lelketlen kereskedők a gazda kárára nagy visszaéléseket követnek el azáltal, hogy arankás magot, (vagy amerikai luczernát és lóherét) varrnak a szegény gazda nyakába.

A luczernának és lóherének legnagyobb veszedelme az *aranka* vagy *kosz*. E gyomnövényt levéltelesen fonalalaku, sárgás-fehér szár jellemzi, a mely márczius-április hónapban jelentkezik a hereféléken és csakhamar elhatalmasodva körül esavarodik a here szárán és számos finom szálával össze-vissza fonja a herét, miközben szemölcsalaku szívó gyökereivel megtámadja a növényt, attól a tápanyagot elvonja s azzal saját magát táplálván, ennek következtében a megtámadott luczerna vagy lóhere csakhamar tönkre megy.

Az arankamag évekig elheverhet a nélkül, hogy csiraképességét elvesztené és ha a földbe jut mégis csirázik és az említett veszedelmes növény fejlődik. Ha pedig az arankás herefoltokon fejlődött aranka szárrészből frissen esik bármekkora darab a tiszta herevetésre, ezen továbbfejlődik és ha a bajnak elejét nem vesszük, azt is tönkre teszi.

Ezen nagy veszedelem ellen kétféle módon kell védekezni: 1. meg kell akadályozni, hogy a szántóra (vagy rétre, legelőre) arankamag jusson, vagyis nem szabad arankás vetőmagot elvetni. 2. meg kell akadályozni, hogy a szántóföldön fellépett aranka elszaporodjék.

Mindkét védekezési mód hatalmában áll bármely gazdának csak tartsa be az elébb mondotakat, a mi nem jár nehézséggel.

Ha a gazda a heremagot maga termeli, akkor legegyszerűbben és legbiztosabban úgy ér czélt, hogy csak olyan herét, vagy luczernát hagy meg magának, a mely teljesen arankamentes volt, mert ez esetben meglehet nyugodva a mag arankamentessége felől. De ha a gazda kénytelen volt az arankás lóherét, vagy luczernát magának hagyni, akkor a nyert magot vagy maga tisztogassa meg, vagy erre szolgáló arankatisztító intézetekben tisztítassa meg arankamagtól. (Ilyen arankatisztító vállalatok Budapesten a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Kassán Adriányi és Markó czég, Kolozsvárott az erdélyi gazd. egyeslet heremag-tisztító raktára.) Saját tisztításában azonban a gazda sohase nyugodjék meg teljesen, hanem küldjön a heremagból néhány deczire való próbát valamely magvizsgáló állomáshoz (minő Debreczenben, Kassán, Keszthelyen, Kolozsváron, M.-Óvárott van)

arankamentesség megállapítása végett, a mit ezek díjtalanul megeselekesznek a gazdának. Ha a mag nem arankamentes, akkor a heremagot újból tisztítsa át és újból vizsgáltsa meg.

Heremagtermeléssel azonban aránylag sokkal kevesebb gazda foglalkozik, mint a mennyi a vetőmagot kénytelen kereskedőtől bevásárolni, a kik annak vannak kitéve, hogy esetleg arankás heremagot beszerezve és elvetve az arankát tudtukon kívül terjesztik.

Ez uton fenyegető veszélyt a gazda azonban elkerülheti, ha kellő elővigyázattal jár el a heremagvak vásárlásánál és nem téveszti el szem elől a következőket.

A lóhere- és luczernamagvakat, ha azok nem teljesen arankamentesek természetesen czéljából forgalomba hozni az 1894. évi XII. törvényczikk értelmében tilos. Ezen tilalomból kifolyólag az állami vetőmagvizsgáló állomások a megvizsgált és arankamentesnek talált lóhere- és luczerna- magfélékre igazoló okmányt (bárczát) adnak, a mely bárcza ólomzárral (plombbal) a magot tartalmazó zsákra alkalmaztatik.

Az ólomzárásra külön szabályzat van érvényben, a melyből csak az érdekelheti a vevőt, hogy az ólomzárásnál zöld színű bárczát használnak a vetőmagvizsgáló állomások, melylyel a mag arankamentességét hivatalosan igazolják.

Ilyen bárcza minden ólomzárzott zsákon van, és pedig a felső levágott rész két nyílásán a zsákot összekötöző zsineg két vége van áthuzva és ólommal lezárva; a bárcza alsó fele (ugyanazon sorszám-mal) kellően kitöltve belül a zsákban található.

Az ólomzár egyik felén a magyar szent korona képe látható, a másik felén az illető m. kir. vetőmagvizsgáló állomás czime köriratban.

A gazda tehát arankás vetőmag vásárlása ellen teljesen biztosíthatja magát az által, hogy sértetlen és fel nem bontott ólomzárzott zsákban vásárol lóhere- vagy luczernamagot.

A kereskedők részéről üzött esalásnak egy szokásos módja abban áll, hogy egy ólomzárzott zsákról leveszik a bárczát és a nyitott zsákban levő magra helyezik a könnyen hívó gazda megtévesztésére. Tehát csakis az olyan bárcza hitelt érdemlő, a mely ólomzárral van a zsákot összekötő zsineghez erősítve.

Az arankamentes, ilyen módon ólomzárzott heremag ugyan valamivel drágább, mint a nem ólomzárzott, de általa védelem nyujtván az aranka behurezolása ellen a csekély árkülönbség számba nem jöhet azon előnyökkel szemben, a melyet ezen eljárás biztosít.

Hogy az ólomzárzás előnyeit a kis vevők is élvezhessék az ilyen kis mennyiségre szoruló gazdák czélszerűen cselekesznek, ha többen összeállva egy nagyobb mennyiséget (50 kg.-ot) esetleg a gazdasági egyeslet útján szereznek be és ezt egymás között felosztják.

R.

(Vége köv.)

A községi hitelszövetkezetekről.

Leghatalmasabb pártfogója a németországi földmivelő népnek *Raiffeisen*, a ki első volt azok között, a kik Németországban a községi takaré- és kölcsönegyleteket megalapította, melyek azóta Magyarországon némely vidékén is elterjedtek.

Raiffeisen a Rajna vidékén 1849-ben egy kis városban állított először egy takaré- és kölcsönpénztárt egészen a saját tervezete szerint. Ez volt a mustármag, a melyből azóta a Raiffeisen pénztárak terebélyes fája nőtt. Manapság Európában kétezer-nél több ilyen pénztár van, százötvenezer taggal.

Ezeket a Raiffeisen pénztárakat honosította meg Magyarországon is gróf Károlyi Sándor pestmegyei nagybirtokos, nyolcz vagy kilencz évvel ezelőtt. A próba Pestmegyében történt, s a szövetkezet ezime ez lett: Pestmegyei hitelszövetkezet. A próba fényesen sikerült, az intézmény Pestmegyében pompásan bevált, földmives gazdáink megkedvelték a községi takarékpénztárakat annyira, hogy ma már Pestmegye határain túl is, az országnak majdnem minden vidékén tömegesen tódultak a szövetkezet zászlói alá.

Ezek a Károlyi Sándor gróf által alapított községi hitelszövetkezetek a következő szervezettel bírnak. Tiszteséges kamatra elfogadnak kamatoztatás végett a tagoktól tőke betéteket. Hivatalnokai tulajdonképp nincsenek, mert a község megbízható lakosai közül alakult választmány ingyen kezeli az egylet vagyonát.

Tagja csupán azon község lakosa lehet, melyben a hitelszövetkezet alakult s ehhez csakis a legközelebbi szomszéd község csatlakozhatik. Ez arra jó, hogy a választmány ismerje tagjainak, legkivált pedig azoknak vagyoni viszonyait, a kik kölcsönt vesznek a szövetkezet pénztárából. Résztvevő a legszegényebb ember is lehet, mert a befizetendő üzletrész 26 forint, vagy 52 koronában alapított meg s 10 krajczáros vagy 20 filléres heti részletekben 5 év alatt fizetendő. Kölcsönt pedig kiki annyit kaphat, ha elfogadható jótállója akad, a mennyire szüksége van. Rendesen vármegyei, vagyis központi hitelszövetkezet alakulása előzi meg a falusi szövetkezetek fölállítását.

A vármegyei, vagyis központi hitelszövetkezet olyan jogviszonyt tart fenn a községi szövetkezetekkel, mint a minő a viszony az atya és fiai között. Ha valamelyik falusi szövetkezetbe több pénz folyik be, mint a mennyit ugyanabban a faluban kölcsönre kihelyezni lehetne, akkor a fölösleget a központi szövetkezet pénztárába kell küldeni. Ha pedig a kölcsönre szorulókat a falusi szövetkezet pénztára kielégíteni nem tudja, a központi szövetkezet folyósítja számunkra a pénzt.

Az a különbség, a mely a kölcsönadott és a kölcsönvett összegek kamatai között szükségképp előfordul, tartalék-alap gyűjtésére lesz fordítva.

Ezeket az alapokat semmiképp sem lehet clide-

geníteni, fölosztani. Mert az évi tiszta nyereségből mindenek előtt 20% a tartalék-alap javára esik, 10% a szövetkezetek külön tartalék-alapjára; 70% pedig a teljesen befizetett üzletrészekre osztalék gyanánt, a mely osztalék 4%-nál nagyobb mindaddig nem lehet, míg a tartalék-alap összege el nem érte a jegyzett üzletrészek összegének magasságát.

Miután a hivatalos állások fizetéssel nem járnak és tulajdonképeni osztalék nincs, csupán a befizetett üzletrészek után a 4%, ennél fogva a kezelési költség majdnem semmi, a mi csakis a tagoknak válik hasznára.

Ezen fontos előnyök mellett, a községi hitelszövetkezetnek a valláserkölesi érzelmek ápolására is kiváló befolyása van. A szövetkezeti pénztárak mig egyfelől megvédik a gazdát az uzsorások körmeitől, másrészt azon vannak, hogy benne a takarékoság szellemét ápolják és fejlesztik, s hozzá szoktassák a számításhoz, hogy mennyit vesz be és mennyit szabad kiadnia.

Ha egyszer aztán valamely községben megismerik a szövetkezetet, azt föl is karolják, mert nem csak az anyagi boldogulásnak veti meg alapját, hanem szelidítő hatásával egészen átalakítja népünk belső életét.

Mindezek után azt kellene hinni, hogy a községi hitelszövetkezetek áldásaiban már az egész ország minden vidéke részesül.

A dolog nincs így!

Hatalmas ellenségek állták útját és állják még most is a hitelszövetkezetek általános elterjedésének.

Az egyik fajta ellenségei a községi hitelszövetkezeteknek a hatalmas bankok és az összes takarékpénztárak. Ezek sanda szemmel, sőt fogesikorgató dühvel nézték és nézik a szövetkezetek terjedését, mert prédájokat féltik. A kormány és pártja ugy Budapestten, mint a vidéken, többnyire ezeknek uraiban bírja támaszát, tehát kellőképpen nem karolja fel a szövetkezeti ügyet.

A másik ellensége a szövetkezeteknek népünk bizalmatlanságában keresendő. A szövetkezetek dolgában is jó sokáig huzódzott a falusi nép a szövetkezetek terjesztőitől. Hogy uri nép, az ő javával törődjék, vagy éppen a faluban olyan pénztárt alapítson, melyből minden jóra való ember 4—5%-ra a szükséges kölcsönpénzt megkaphassa, erre nem volt a nép elkészülve.

Ez akadályok daczára is ma már több, mint háromszázötven községben van hitelszövetkezet, melyeknek mindegyike fiui viszonyban áll a „pestmegyei hitelszövetkezet“-hez. — Tagjaiknak száma jóval túlhaladja az ötvenezeret és két milliónál több pénzt adtak ki kölcsönök gyanánt. Legtöbbet a papság lendíthet a hitelszövetkezetek ügyén ha felkarolják, élére állnak a szövetkezeteknek és a kezelésök alatt álló alapítványok jó részét is ezekbe a szövetkezeti pénztárba helyezik el kamatozás végett.

Hörics Márton.

MULATTATÓ.

Szabadság ünnepén.

— Márczius 15. —

Légy üdvöz, ébredő napunk!
Szívünk nevedre feldobog.
Oltárainknak szent kövén
A hálaáldozat lobog.
Lelkünk felett varázsod ég
Szabadság dicső hajnala,
Te hoztál fényt mikor boros
Egünknek nem volt nappala.
Legyen tiéd ma dal s virág,
Pihenni megtért hős világ!

Egy ezredév, hogy itt vagyunk
E vértől ázott földeken.
Egykor hazát keresve itt
Riadt viharként nemzetem.
Ment, szállt, miként a büszke sas
Világbámulta hős magyar,
Honfoglalásunk nagy művén
Munkált és tett a honfíkar.
Hiába vért nem áldozánk,
Meg lön teremve szent hazánk.

A jött, ment századok során
Itt huzta meg sok nép magát,
Ki hűn kezét fogott velünk,
Testvér gyanánt öleltük át.
Karunkkal védtük őket is.
Czélünk: független nép leszünk,
Szabad hazában élni csak,
Az alkotmány lesz életünk.
Jólét — tudtuk — csak ott fakadt,
Hol ember, eszme s nyelv szabad . . .

Tatár-, török-dulás között
Oly sok veszélyben gázolánk,
Egy kincsünk volt: az alkotmány,
Miért mindent feláldozánk.
Halált, vést itt nem ismerünk,
Rákóczy, Bethlen lelke vitt,
Zsarnok szemébe vágtuk azt:
Miénk a jog: hazánk ez itt!
Isten csak embert alkotott,
Nem ismerünk el zsarnokot.

És jöttek bus napok, mikor
A sors élénk koczkát vetett,
Midőn ezer vész ostromolt
S villáma szállt fejünk felett . . .
A feltett kincs legszebb jarát
Szentségtelen kéz lopta meg,
Vihartól edzett hős karok
Bilinesét rozsdá fogta meg.
A nyelv, a jog, a gondolat,
Nyögött bilines és gond alatt . . .

De im egünkre fény derül,
A Márcziusnak jelszaván.
Szabadságról beszél a dal,
Viszhangja kél egész hazán.
Megíjjudott a vén világ.
Népünk egy szebb jövőbe lát,
Bilineseit szétszaggatá
S újjá teremté a hazát.
Az eszmefény mindent betölt,
Sarkán fordult meg rá a föld.

Alkut nem ismerő hangján
Tizenként pont, mit kért a nép,
Szemében büszke láng lobog,
A Tyrtus előre lép.
Arcán az égi fény. Miként
Szabadság szent apostola
Beszél a mennydörgés szaván:
Nem alkuszunk! Most vagy soha!
Szabad független nép leszünk,
Vagy egytől egyig elveszünk!

S lehullt bilines zörgése közt
Megráltott nép üdchangja kél.
Testvért ölél az ur, paraszt.
Szabad sajtón az eszme él . . .
Új életűd fuvalma leng.
A zászlót fel, magasra hát,
Esküncet ég s föld hallja meg:
Imádni fogjuk a hazát!
Amint hazánkhoz hűk leszünk,
Ugy áldjon, verjen Istenünk!

Fülei Sz. L.

Emlékezés az 50 év előtti nagy napokra.

(1848 márczius 15.)

Mintha látnám a lánglelkű Kossuthnak férfias, szép alakját, a mint a pozsonyi „Zöldfa” fogadó erkélyéről dörgő szóval hirdeti a népnak, hogy István főherczeg nádor mától fogva Magyarország teljes hatalmu királyi helytartója, Batthyányi Lajos gróf

szédesekké válnak, mindenkinek sok a mondani valója, mindenki szeretné agyonbeszélni, a kivel találkozik, de csak ugy menet közben; mert egy helyen állni nem tud: nem engedi a belső izgalma. Reggeli tíz óra tájban a pesti ifjuság egyesül az egyetemi polgárokkal; vajjon mi vezérelte őket össze? Semmi egyéb, hanem közös vérmérsékletük és hazaszeretetük. Az a három szent jelszó, melyre a mult

A Kossuth-emléktábla leleplezése.

pedig megbizatott az első felelős magyar miniszterium megalkotásával... Ki tudná leírni a jó magyar népnek lelkesedését e nem várt, e nem remélt szavak hallatára! Mint a villám, oly gyorsan terjedt az örömhír mindenüvé: Pozsonyból Pestre, innen pedig gyürü alakjában távolba-közelbe; Pestet mintha kicserélték volna! Nem az a fakó, mindennapi színe van, mint előbb, hanem üde és barátságos ma benne minden. A szótalan, a néma emberek egyszerre be-

század végén a francziák tanitgatták az emberiséget, hat évtized mulva testet öltött nálunk is. Megjött a várvavárt szabadság Bécsből; egyenlő lett a birtokos jobbágyával; testvér az ur a paraszttal. S nézd! Mintha érezni, mintha tudná az a siheder, hogy ő ma, a szabadság napján, egyenlő lett az urral: pajzán bizalmassággal csimpajkodik ennek karjába: együtt éljenez, együtt iszik, együtt énekel vele — és az ur nem bánja: örül a másik bizalmá-

nak, örül a másik jókedvének a szent szabadság napján... A Landerer és Heckenast nyomda előtt megáll az uri ruhákba és munkásbluzokba öltözött fiataloknak vegyes társasága, a hozzájuk esatlakozott férfiakkal és öregekkel s követeli a tizenkét pontnak, meg Petőfi Sándor „Talpra magyar” ez. költeményének rögtöni kinyomatását. A nyomdatulajdonosok engedtek a kívánságnak s az összegyűlt tömeg délben már olvashatta a cenzura nélkül kinyomott első példányok szövegét s ezer torok visszhangozta a remek költemény végsorát: A magyarok istenére esküszünk, esküszünk, hogy rabok többé nem leszünk! Azóta 50 év telt el. Hol vagy Petőfi Sándor? Kelj fel sírodból, te magad értesd meg a már-már rabigába hajló néppel költeményednek fonséges tartalmát:

A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

D. A.

A magyar nemzet szive dobbanását, gondolatát két kiváló nagy férfiú tolmácsolta leghivebben ebben az időben. *Kossuth* Lajos szónoklatának varázserejével és *Petőfi* Sándor szabadságról zengő dalaival.

Az ötvenéves évforduló alkalmából képbemutatjuk azt a szép mozzanatot, midőn *Kossuth* Lajos szülőföldjén Tállyán emléktáblával jelöli meg a magyar nép kegyelete a templomot, melyben *Kossuthot* keresztvizre tartották, a másik képünkön pedig *Petőfi* Sándornak kiskőrösi szülőházát mutatjuk be.

A csecsemő tíz krajczárja.

Bizony-bizony mondom néktek, hogy a szegény asszony garasa kedvesebb az Isten előtt, mint a kevély gazdagok aranyai. Csekély segítség, a melynek a szeretet adja meg fűszerét, igazabb áldozat a jótékonyosság oltárán, mint a nagyhangú ajándékok, a melyekre ki tudja milyen önző okokból hátaozta el magát az ajándékozó.

Ezeket a gondolatokat egy egyszerű levélke ébreszti bennem, a melyben annak egyszerű írója egyszerű szavakban mondja el a következő kis történetet: A múlt nyáron történt, hogy hat asszony segített nála napszámban szőlőt kötözni s az egyikkel véle volt a kicsikéje, kit a gondos anya reggel, délben és ozsonnakor annak módja szerint megszoportatott. Elkövetkeztén az est, a mi levélírónk kifizette napszámosait s a szoportató anya elé 10 krajczárkával többet tett le, mire egy másik asszony figyelmeztette őt, hogy tévedett. Ám a jó gazda így felelt: „Dehogy tévedtem, csak a kicsiről is akarok gondoskodni, mert annak az élelmét sem hozza a drótos a tarisznyájában, hanem azt is annak a földnek kell megadni, a melyen az anya hiven munkálkodo't!”

Kisült azonban, hogy mások nem így gondolkoznak, mert a napszámosok tegnapi gazdája épen ellenkezőleg tíz krajczárral kevesebbet fizetett a gyermekes asszonynak, azt hozván föl okul, hogy a szoportatással időt mulasztott.

Ilyen a nép! sóhajt föl elszomorodva levele végén a jószívű gazda.

Hát bizony ezen a kis történeten el lehet egy kicsit gondolkozni.

Nézzünk csak körül egy kicsit a világban s az élet minden viszonyaiban ott fogjuk látni kicsinyben-nagyban a csecsemő levont garasait. Mindenki készen áll arra, hogy a mások rovásán haszonra tegyen szert. A kereskedő dehogy elégszik meg harmincz perczenttel, ha százat is nyerhet, a munkások sztrájkolnak, ha azt hiszik, hogy a munkabért emelhetik, ámde a munkaadó is felhasznál minden alkalmat, hogy azt lejobb nyomhassa. Szorult embertől olesón vásárolni, szorult embernek valamint drágán a nyakába sózni, nemesak nem megrovandó a szemünkben, de ha megtehetjük, el is dícseszkünk vele s különös becsületszámba vesszük, ha valaki a tizesből többet ad vissza s mi figyelmeztetjük a tévedésre. Adósságot csak az fizet ki, a ki kénytelen már vele, de a magunk követeléseért megekezválnók a Belzebubot is. Nézzünk szét a világban, hogy kergeti egymást a sok vigécz, a kinek üzlet kell mindenáron, hogy tolakodnak az emberek a garas után s akit elgázolnak, arra senki rá sem hederit. Üzlet a jelszó, a mi nagyon helyes dolog, míg a tisztesség rovására nem megy, de az üzlet alatt sokan mindent értenek, a mivel pénzhez lehet jutni s ha mindjárt a más pénzéhez is. Áruba kerül a meggyőződés és a becsület is, sokszor még tisztesség is éri, a ki jó áron tud rajta tuladni. A pénz szagától megmaszlagosodnak az emberek s a pénz utáni szomjuság nem egyszer bünbe, romlásba sodorja őket. Hány család békéjét tette tönkre a kapzsiság, hány embernek adott koldusbotot a kezébe!

A pénzért tusakodók nyomán kél a gyűlölet, az irigység bogácsa s egyes embernek úgy mint egész osztályok mérges indulattal nézik egymást, terjed az elégületlenség mindenfelé s ha van, a ki mesterségesen szítja s ki is tör szenvedélyesen. Épen napjainkban van erre is példa elég.

Ime, mit nem tesz a csecsemőtől elvont garas.

Baj és nyomoruság mindig volt és lesz a világon. Szegény és gazdag egyaránt többet kíván, mint amennyire van s a világ kerekai sohasemfognak surlódás nélkül forogni. Ámde van egy csalhatatlan orvosság, a mely nem is olyan titkos, mert már a mi levélírónk is kitalálta, van egy biztos ir, egy enyhítő olaj s ez az igazi emberszeretet. Ha ezt tanítjuk iskolában és a piacon, s meg is tanuljuk, akkor mindig oda teszszük az anya elé a csecsemő tíz krajczárját és fogjuk tudni a módját, hogyan kell azt kérni és elfogadni.

Büvös-rejtvény.

— Szoboszlai Gyulától. —

Az alábbi ábrában szétszórt betűk úgy helyezendők el, hogy következő értelmük legyen:

- 1—1. Abe-nek egy betűje.
- 2—2. Az ember egyik része.
- 3—3. A színek egyike.
- 4—4. Egy kis állatka.
- 5—5. Négy lábu állat.
- 6—6. Abe-nek egy tagja.

7—7. Egyik hónapnak a nevét adja, mely a feladvány középvonalán 7-től 7-ig, s felőlől Á-tól B-ig szintén olvasható legyen.

	Á	
	1 a 1	
	2 á á b 2	
	3 e e e e g 3	
7	h i i j l m m 7	
	4 r r s s s 4	
	5 s u u ó	
	6 v 6	
	B-ig	

A talány megfejtői között egy regénykötetet fogunk kiszorolni.

Megfejtési határidő márczius 22.

Lapunk 9. számában közölt számrejtvény megfejtése:

„Többet észszel, mint erővel!”

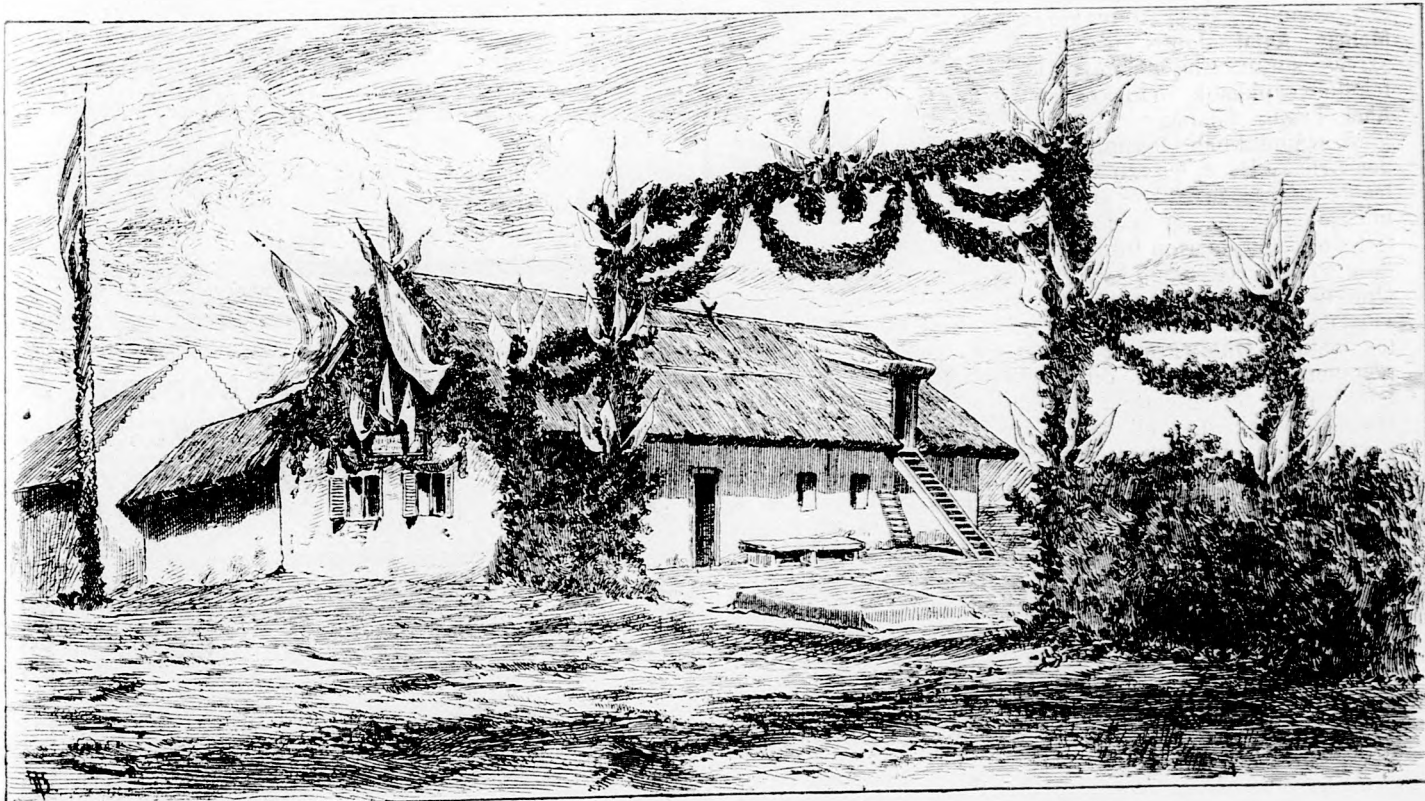
Helyesen fejtették meg: Nikodem Vilma, Kovács Istvánné, Farkas Anna, Kerekes Mihályné, Unger Kornél, Kele István, Baráth János, Asztalos Sándor, Nagy Mihály, Veber Endre, Dallos Ferencz, Höhn Ede, Dankos Gábor.

A sorshuzást megejtve Unger Kornél ur neve jött ki legelsőnek, a kinek Anna Vertua Gentile: „Bella“ ez. regénykötetét postai úton megküldtük.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Felkérjük a Karikás bácsi jó ismerőseit, hogy a megtartott könyvért járó 35 krt a „Független Ujság” kiadóhivatalába (Budapest, Üllői-ut 25.) mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Fehér József urnak. Nem egészen jól tetszik okoskodni. Egy embernek csekélység az az összeg, de a munka kiadójára nézve már százakat jelent s ha mindnyájan úgy gondolkoznának, mint Ön, akkor a könyvek kiadói koldusbotra juthatnának. — Bakodi Sándor urnak. Milyen sorsjegye van? A számok után nem tudhatjuk. — M. A. D. urnak. Ha az az ok nem szűnt meg, a mely miatt felmentették a három évi szolgálat alól s a pót-tartalékosok közé sorozták be, akkor nem hívhatják be, csakis rövid idejű fegyverfogásra. Ha tévedés folytán mégis a rendes szolgálat teljesítésére kapott volna behívást, akkor hivatkozni kell egy kérvényben hadmentesítésére s a kérvényhez községi bizonyítvány csatolandó, a mely igazolja, hogy özvegy anyja még mindég él s ingatlan vagyon fölött nem rendelkezik. Ez a kérvény az illető ezredhez címelve, a szolgabírósághoz adandó be. A 4 forintot, a mit a jegyző ezért a munkáért felszámít, nem tartjuk soknak, feltéve, hogy csakugyan szükség van rá! — M. T. Sz. urnak. Ut- és kutyaadót a vasuti alkalmazottak is fizetnek. Ez alól az állami alkalmazottak sem képeznek kivételt. — Nagy Gábor urnak. Legjobb, ha az Erzsébet gőzmalomtól rendelnek lisztet; kérjenek előbb árjegyzéket, szivesen küldenek. Czimnek elég ha azt írják: Erzsébet gőzmalom Budapest. Bátran hozathatnak és eloszthatják maguk között, nem kell azután semmi adót fizetni. 2. A gyenge méheket cukrosvízzel is etethetik, jó ha nekik külön egy kis bablisztet is betesznek a kaptárba. — Zajos Mihály urnak. Levelük nem érkezett hozzánk, sziveskedjenek kívánságukat megismételni, hogy válaszolhassunk. — Lelik András urnak. Az

Petőfi Sándor szülőháza Kis-Kőrösön.

elpusztult szőlők felújítására kaphatnak segílyt, melyért a Magyar Agrár és Járadékbankhoz kell fordulniok (Budapest Erzsébet tér), onnét minden részletes utbaigazítást megkapnak. — **Menyhárt Ferencz** urnak. 1. A szemklinika IX. ker. Üllői-ut 26. szám alatt van. A délelőtti folyamán bármikor oda lehet menni, igazolvány nem szükséges. 2. A méhek ragályos betegsége a fiasítás megrögződésében nyilvánul, melyről majd fogunk nem sokára bővebben írni. — **Sz. J.** urnak. A jelzalog forgalmi intézet nem maga adja a kölesönöket, hanem a pénzügyintézetnél közvetíti. A 34 részben ki nem fizetett birtokra a vétel 34 részét bizony semmiféle intézet sem hitelez; kevesebbet igen. Ebben az értelemben forduljanak egyenesen az említett intézethez akár írásban, akár személyesen. — **Langstadler József** urnak. A marhasó ára a bányában 5 frt, hozzájárul a szállítás költsége és a zsák ára. Keszthelyen csak annyit kell fizetnie, mennyi a bárczán áll és hozzá a zsákot, melynek árát nem tudjuk mikép számíthatják oly magasan. — **Pápai István** urnak. 1. A 48-as időkre vonatkozó ismertetést utánvétellel elküldöttük a Karikás bácsi könyvével együtt. 2. A fogyasztási szövetkezet alapszabályait „Hangya” szövetkezet igazgatósága fogja elküldeni. 3. A kisbirtokosoknak a kisbirtokosok földhitelintézete a legmegfelelőbb. A másik két intézet közül csak az első nyújt kölcsönt, a másik csak közvetít. — **Kovács Zsigmond, Csitkovits Pál és Kovács Dávid** urnaknak. A fogyasztási, illetve hitelszövetkezeti ügyben hozzánk intézett leveleiket átadtuk a szövetkezeti központi igazgatóságnak, onnét fogják direkte elintézni. — **Hj. M. J.** urnak. 1. A verset nem közölhetjük, mert mi a magyar embert sem tulságosan szabadnak, sem tulságosan boldognak nem tartjuk. Ez az időszak nem alkalmas arra, hogy megelégedettséget dalba foglaljunk. 2. Tessék Singer és Wolfner könyvkiadóhoz fordulni (Budapest, Andrassy-ut). Előre megjegyezzük azonban, hogy nálunk versekre manapság fogni sem lehet kiadót. Saját kockázatára azonban olvasónk nyomathatja a „Patria” nyomdánál (Budapest, Köztelek). 3. Kérjük ezentúl a papirosnak csak egyik oldalára írni. 4. Egy régebben beküldött költeményt közlünk. — **Szoboszlai Gyula** urnak. Köszönet a küldeményért. Sorra vesszük őket. — **T. H.** urnak. Polgári iskolai tantárgyakból a tanulót vizsgálatra bocsátják. Ezt azonban írásban kérni kell azon intézet igazgatóságánál, a hol vizsgát letéetni óhajtja. A tankönyveket bármely városi könyvkereskedésben beszerezhet. — **Molnár Antal János** urnak. Köszönjük helyreigazító szíves sorait. Engedelmevel jövő számunkban a bánáti fekete sapkások hadakozását lefogjuk írni. — **Pecze Abel** urnak. Kishegy. Márczius 15-iki ünnepélyükről a jövő számunkban fogunk megemlékezni. — **Sörös Sándor** urnak. Ha a jegyző Öntől az iparengedély kieszközlésére pénzt vett föl és még sem tesz az ügyében semmit, jelentse fel őt a főszolgabirónál, a hová legjobb lett volna egyenesen fordulnia. Iparengedély nélkül nem dolgozhatik, különben kihágást követ el. — **D. M.** urnak. Önöknek jogos igényük van az u. n. köteles részhez, vagyis feléhez annak az értéknek, a mi egyenlő felosztás mellett Önökre esett volna. Ez azonban csak kész pénzben követelhetik, ahhoz, hogy a birtokból a megfelelő rész természetben kihasíthatassék, nincsen joguk. Ha a dolgok úgy állanak, ezt az ügyet ugyanis csak perrel lehet megoldani, elkerülhetlenül ügyvédhez kell hát fordulniok. — **R. J. Déna, H. E. Szölgyén, V. K. S., H. B. Szászsebes, T. I. Bánhegyes, B. A. T. Szántó, V. K. M. Szerdahely, K. S., Sz. L. Jászberény, D. J. A. Kubin, Cs. K. D., H. K. B. Németi, G. A. Tóvis, S. A. Gimál, F. K., B. L. Füle, D. S., Sz. K. Csaszár.** Sorsjegyeiket nem húzták ki. — **Fuhner János** urnak. Az összes húzásokat nem közölhetjük, mert a lap csak erre sem volna elég. Tessék közölni velünk sorsjegyei számát s majd megmondjuk nyertek-e. — **Czaké János** urnak. Az olasz vöröskereszt sorsjegyek húzása február 1-én volt. — **Töb-
beknek.** A protestáns szeretet egyház sorsjegyeinek húzását június 15-ére halasztották.

Budapesti placzi árák.

Budapest, márczius hó 12-én.

Gabona. (Árák métermázsánként értendők.) *Buza* 76—81 kg *tiszavidéki* 12.55 frttól 13.35 frtig, *pestvidéki* 12.50 frttól 13.30 frtig, *fehértmegyei* 12.70 frttól 13.45 frtig, *bácskai* 00.00 frttól 00.00 frtig *bánsági* 00.00 frttól 00.00 frtig.

Rozs 70—72 kg. 8.70 frttól 8.80 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 6.50 forinttól 6.80 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 7.00 frttól 7.50 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 8.00 frttól 9.50 frtig.

Zab 39—41 kg. 6.80 frttól 7.10 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 5.40 frttól 5.50 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	19.50	19.20	18.90	18.50	18.20	18.00	17.40	15.30	13.20

Buzakorpa, finom 7.50—7.60, durva 4.00—4.40 lrt zsákkal együtt.

Marhavasár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 317—355 frtig; *középmínőségűért* 270—295 frtig; *gyenge minőségűért* 200—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű mm.-ként* élőszulyban 29—33 frtig, *hízott magyar és tarka ökör középmínőségű* 26—28 frtig. *Fejős tehén*, magyarfajta 100—180 forintig, tarka 85—140 frtig darabonként. *Élő borju* 1 kgr. élőszulyért fizetnek minőség szerint 32—44 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 46—60 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élőszulyban 4%, és 45 kgr. levonás az életre. *Élsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 55—56 frt., vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 53—54 frt.

Baromfivásár. *Lud*, sovány, páronként 2.50—4.50 frtig, *kaesa* 3.20—4.20 frtig, *tyúk* 1.40—1.80 frtig, *csirke* 100 kr.-tól 130 krig, *lappan* 1.80—3.00 frtig, *pulyka* 4.00—7.00 frtig.

Vegyesek. *Tojás* 100 drb. 2.80—2.90 frt. *Szalonna* 80—85 krajczár. *Vaj* Ia. 108—140 kr., IIa. 100—110 kr. *Olvasztott vaj* 00—000 kr. *Méz* sárga esurgatott 40—70 kr. *Burgonya* sárga 2.20—3.20, rózsas 2.00—2.80, közönséges 75—85 kr., *paprika* 35—52 frtig, hüvelyes paprika 18—52 frtig métermázsánként.

Juhvásár: hízalt ürü páronként 18.00—19.00 frt, *feljavított juh* 11—14 frt, *kiverő juh* 7.00—9.00 frt, *kecske* 6—7 frt.

Egyéb magvak: *mák* 29—31 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.90—7 frt, *apró* 6—6.50 frt, *tarka* 9—12 frt, *lencse* 17—18 frt, *borsó* 'héjas 8.50—8.60 forint, *köles* 4.75—4.75 frt, *kendermag* 7.95—8.00 frt, *repcze* 13.00—13.50 frt. *Lóhere* 41—52 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. *Régi széna* 2.00—2.60 frt, *muhar* 2.60—2.70 forint, *zsupszalma* 1.40—1.80 frt, *alomszalma* 1.30—1.30 frt.

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 11—18 kgr.-ként 84—92 frtig, *tehénbőr száraz* 84—92 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 32—37 frtig, *tehénbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 33—41 frtig. *Juhbőr*, gyapjas, páronként 32—34 frt.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Pontos cz.m:

ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel
bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavágók **Morzsolók**

**ORSZÁGOS MAGYAR
KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET**
BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Desseffy Aristid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kinstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmányt és szalmás eleséget

tüzkár ellen a szövetkezet

tetemesen olcsóbban

biztosítja, mint a hazánkban működő bármely más biztosító intézet.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **Igazgatóság Budapestben**, (József-körút 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek**.

A NAGY KRACH!

New-York és London nem kimélték meg az európai szárazföldet és ezért egy nagy ezüstgyár indítva érezte magát, hogy az egész készletet csak a munkacím egy kis kárpótlása ellenében eladja. En meghatalmazva vagyok ezen megbízást teljesíteni. En tehát bárkinek megküldöm a következő tárgyakat pusztán a kárpótlásért, **6 frt 60 kr.** és pedig:

6	darab	finom asztali kést,	valódi angol pengével,
6	"	amerikai szab. ezüst vellt	egy darabból,
6	"	"	evőkanalat,
12	"	"	kávéskanalat,
1	"	"	levesmerőt,
1	"	"	tejmerőt,
2	"	"	tojás-serleget,
6	"	angol Viktoria-tálca,	
2	"	igen hatásos gyertyatartó,	
1	"	teaszűrőt,	
1	"	finom cukorporzó	

44 drb összesen 6 frt 60 kr.

Mind e fenti 44 tárgy előbb 40 forintba került s most csak **6 frt 60 kr.** minimális áron kapható. — Az amerikai szabad. ezüst egy kívül-belül fehérfém, mely ezüst színűt 25 esztendőig is megtartja, a miért szavatoltatik. Legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés **nem csalás.** Kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt, bárkinek, kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni és senki sem mulassza el azt a kedvező alkalmat, hogy ezen díszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

alkalmi és nászajándékul,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas.

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-NÁL az egy. amerikai szab. ezüstgyárak főigynöksége
Wien, II., Rembrandtstrasse 19-17. Telefon 7114.

Széküldés a vidékre utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

Ehhez **TISZTÍTÓPOR 10 kr.**

Valódi csak az oldalt látható védjeggyel (egészségi fém).

Kivonat az elismerő levelekből:

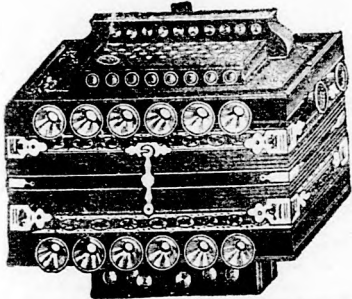
A küldeményt megkaptam s nagyon meg vagyok vele elégedve, kérek még egy küldemény remek garnitúrát 6 frt 60 kr-ért. Kolozsvár, **Báró Bánffy**.
A remek garnitúrával teljesen meg vagyok elégedve. Laibach, **Bartusch Ottó**, kapitány a 37. gyalogezrednél.
A küldeményt megkaptam és azzal teljesen meg vagyok elégedve, kérek még egy ugyanilyen küldeményt. Bozovics, **Keresztes Sándor**, főszolgabíró.

STOWASSER J.

császár és királyi udvari hangszerész

BUDAPEST, II., Lánchíd utca 5.

Saját gyártmányu fuvó, vonó és ütőhangszereiről, zimbalmairól és mechanikai zenélő-műveiről nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik.
Elpusztíthatatlan erős orgona-harmonikákról külön árjegyzék kérendő.
Zenekarok felszereléséhez szükséges fuvó, és vonóhangszerek előnyös fizetési feltételek mellett a legjutányosabb árban szállítanak.

A cs. és kir. közös hadsereg, valamint a m. kir. honvédség zenekarainak egyedüli szállítója.

Az ezredéves orsz. kiállításán kitüntetve.
VARJU ÉS TÁRSA
cs. és kir. szab.
hangszer-ipar telep
BUDAPEST,
VIII. József-körút 20. sz.

Ajánlják saját gyártmányu hangszereiket. **Cimbalmok pedál nélkül** 45, 55, 60, 65, 75 frt-ért pedálos 80 frt-ól teljebb. **Czimbalmainkért** 2 évi kezességet vállalunk. **Iskolahegedűk** 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frt-ért és feljebb. Régi kijátszott hegedűk nagy választékban 15, 18, 22, 26, 30 frt-ért és feljebb.

Javitások elfogadtatnak, gyorsan s pontosan eszközöztetnek.
Használt hangszerek becsereztetnek.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.
Lapunk előfizetői, ha a megrendelésnél e lapra hivatkoznak árengedményben részesülnek.

Kurcz Lipót és Társa

photozinkográfiai műintézete
BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb. utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak. Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöztetnek.

Mult évi forgalom: 25,223 mm.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

A bejelentéseknek eléggé korán való beérkezése esetén a cég annál nagyobb versengést biztosíthat ezen aukcziók részére, mivel még a téli hónapokban ébreszti a bel- és külföldi vevők érdeklődését.

Mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

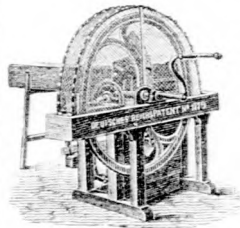
SACK RUDOLF egyedüli képviselője Magyarországon

Propper Samu

Budapest, Váci-körút 52. sz.

Előre bocsátva, hogy *Sack Rudolf világhírű gyártmányai eredeti minőségben csak nálam* kaphatók:

Ajánlom közkedveltségű **egyetemes és többvasu ekéimen** kívül sík és dombos talajra egyaránt kitűnően alkalmas **sorba- és szóróvető gépeimet**

szecskavágó-,

répavágó-

gépeimet.

Kézi, járgány- és gőzhajtásra járgányaimat,

a jelenkor legjobb **takarmánypároló** szerkezetű

készülékemet s minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket.

Mindenről kimerítő árjegyzék és készleges felvilágosítások.

Érdekes regények és elbeszélések!

Benedek Elek: Testamentum és hat levél. Ára frt — .80
Gárdonyi Géza: Göre Gábor bíró ur könyve.

Ara " 1.—

Gárdonyi Géza: Göre Martsa lakodalma. Ara " 1.—

— Göre Gábor az nagy kiállításon. Ara " 1.—

— A nagyapó tréfái. Ara " 1.—

Rákosi Viktor: Zuboly, Gyalu és Társai. Ara " 1.50

Beniczkyné Bajza Lenke: Egy szegény

leány története. Ara " 1.20

Beniczkyné Bajza Lenke: Ő az, (2 kötet)

kötve. Ara " 1.—

Beniczkyné Bajza Lenke: A hegység tűn-

dére, (2 kötet) kötve. Ara " 1.—

Beniczkyné Bajza Lenke: A vér, (kötve). Ara " —.50

— Rang és pénz, (2 kötet) kötve. Ara " 1.—

Marlitt E. A bérgazda cseléd leánya. Ara " 1.20

— Bagolyvár. Ara " 2.—

Magyar Dekameron, 200 író, 200 elszélése

10 kötet, egy kötet ára " 1.50

Egyetemes regénytár, kötve, egy kötet ára " —.50

Továbbá minden itt elő nem sorolt könyv

eredeti áron rendelhető meg a kiadóhivatalunkban.

Megrendelésnél kérjük az összeg szives elő-

leges beküldését, mert utánvétel drágítja a könyvet.

Megrendelések a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

kiadóhivatalához

Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek) intézendők.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték három-
negyed részéig 20—60 év közti időre
készpénzben. Birtokos felmondhat,
pénzügyintézet nem mondhat fel. Cse-
kely kamattal tőke is törlesztetik. —
Lebonyolítás legrövidebb idő alatt.

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —

Semmi előleges költség.

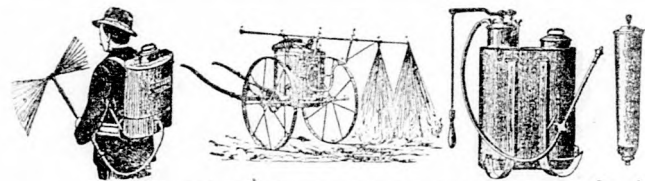
Minden felvilágosítás **díjtan.** Beküldendő csakis

telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, VI., Váci-körút 39.

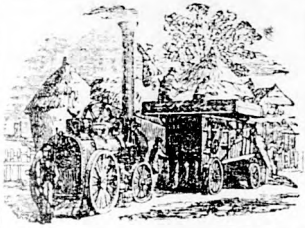
Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden me-
gyéjéből, hatóságok, testületek és a legtekintélyesebb
földbirtokok által okmány szerűleg ajánlva van.

Permetezőt, kihúzható légkazánnal, kocsi-
szerelt nagy permetezőt. — Tamaszul szol-
gató övszíjat permetezők hordásánál. Lám-
pát a szőlőmoly befogására. — Lővelő dár-
dát a szőlőmoly ellen — Szénkéreg fec-
kendőt, kénporozót stb — Gyári áron szállít

H. HELLER, Bécs, II., Praterstrasse 49.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítész

Budapesten, V. ker., Külső váczi-út 46. szám.

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigényőke ajánl utolérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” őrlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- és vármőrlő-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Karikás János bácsi

csodálatos kalandjai.

... a struccmadár szaladt velünk.

A könyv bolti ára 50 krajczár.

A Független Ujság előfizetői 35 krért

rendelhetik meg a Független Ujság kiadóhivatalánál

(Budapest, IX., Üllői-ut 25.)

Magyar Jelzálog-Hitelbank.

Hirdetmény.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank t. cz. részvényesei az 1898. március hó 17-ik napján déli 12 órakor a bank helyiségeiben (V., Nádor-utca 7. sz. a.) tartandó

XXIX-ik rendes közgyűlésre

ezenel tisztelettel meghívtnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. Az 1897. évi mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
3. Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása iránt.

A részvények letételek:

BUDAPESTEN: a bank főpénztáránál (V., Nádor utca 7. sz. a.) és a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbanknál.

BÉCSBEN: az Union-Banknál.

PARISBAN: a „Société générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France” című banknál.

Az igazgatóság:

Alapszabályok kivonata.

23. §. 20 részvény tulajdona 1 szavazatra jogosít.
24. §. Részvényesek, kik szavazó jogukkal élni akarnak, kötelesek a közgyűlés összehívta előtt legalább 8 nappal, részvényeiket térítvény mellett letéteményezni.

A letéteményezés a bank p'ntzáránál, vagy más, a hírlapokban kijelölt helyeken eszközölendő.

25. §. A szavazó jog személyesen vagy meghatalmazott által gyakorolható. Meghatalmazás csak részvényeseknek adható.

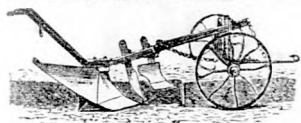
Tisztviseltek, intézetek és kereskedelmi cégek, továbbá nők és kiskorúak a közgyűlésen törvényes képviselőjük által vehetnek részt, ha azok különben részvényesek nem volnának is.

Azoknak, kik szavazó jogukat igazolták, a részvények és az utánuk járó szavazatok számának megjelölésével ellátott igazoló jegyek adnak ki.

A részvények a részvényes által sajátkezüleg aláírandó jegyzékbe, számszerű sorrendben és pedig a Magyar Jelzálog-Hitelbanknál 1, minden egyéb letéthez 2 példányon bejegyzendők.

A letéte a letéti részvényekről térítvényt nyer és a részvények annak idején, a közgyűlés megtámasztása után, csakis ezen térítvény visszaadása mellett fognak neki kiszolgáltatni.

Az 1897. évi mérleg és jelentés 1898. március hó 9-től kezdve a t. c. részvényesek rendelkezésére áll. 515

Ajánlom minden ekeversenyen

első díjakat nyert

egyetemes

ACZÉLEKÉIMET,

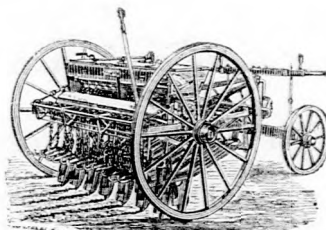
melyek anyag, kivitel s olesó árnál fogva az összes eddigi konkurrencziát legyőzni képesek.

Bächer Rudolf,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajmélő eszközök gyára

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb
vetőgépe a jelenkornak
a Melichár-féle

Unicum Drill

rendkívül egyszerű és
feltétlenül szolid kivitelű.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

Melichár Ferencz

cs. és kir. szab. vetőgépgyára

BUDAPEST,

VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15—20 cm.

Talaj minősége: Jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A MAUTHNER-féle

hirneves

konyhakerti és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban a törvényesen bejegyzett

Medve védjeggyel

valamennyi nagyobb vidéki fűszer- és vaskereskedésben kaphatók.

A Budapest Andrassy-ut 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, amely csomagok ragasztva, a medve ábrával és a **MAUTHNER** névvel vannak jelölve, úgy a mint a rajz itt mutatja.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utca 31.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a világ legjobb s eddig felülmulhatatlan és legtökéletesebb, a tartósságánál fogva a legolcsóbb permetezőgép a „VERMOREL“-féle valódi

ECLAIR

peronospora permetező mely eddig minden versenyenél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő szövetkezetünkél.

Ára 20 forint csomagolással.

AUSSIGI I^a. „RÉZGÁLICZ“

jegecekben vegyítiszta a peronospora elleni védekezésre a gyakorlatban eddig legjobbnak bizonyult gyártmányt és egyéb permetező anyagokat szavatolás mellett, úgy szintén „Raffia háncsol“, legjutányosabb árban ajánlunk.

REGJEGYZÉS.

Szőlőpermetezés céljából szövetkezetünk által szállított és igazolványunkkal ellátott rézgálicz küldeményeket a M. A. Vasutak circa 40% díjkedvezményvel szállítják.

I^a Rézgálicz 98-99°/_o

jegecekben és örölve és egyéb permetező anyagok továbbá

Szuperfoszfát,

chilisalétrom,
kénsavas-káli,
kénsavas-ámmon,

Szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket legjutányosabban ajánl:

a „Hungária“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság Budapest, Váci-körút 21.